

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

бакалавр
(освітній ступінь)

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики
та просторового планування

/Алірза МАМЕДОВ/

21 червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

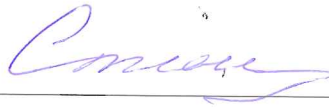
Історія зарубіжних політичних вчень

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності
052	Політологія
	назва освітньої програми
	Політичний менеджмент

Розробники:

Стеценко С.В., к.і.н., доц.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 21 червня 2022 року

Завідувач кафедри

/Євген ПЕРЕГУДА/

Схвалено гарантом освітньої програми

Політичний менеджмент

Гарант ОП

/Вадим СЕМКО/

(підпис)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 3 від 21 червня 2022 року

ВИТЯГ З ОСВІТНЬОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Кредитів на сем.	Форма навчання:						денна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
			Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.								
				Разом	Л	Лр			Пз	КП	КР	РГР			
052	Політологія ОП «Політичний менеджмент»	3,0	90	54	24		30	36				1	Залік	1	
052	Політологія ОП «Політичний менеджмент»	3,5	105	60	26		34	45				1	Іспит	2	

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Кредитів на сем.	Форма навчання:						заочна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
			Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.								
				Разом	Л	Лр			Пз	КП	КР	РГР			
052	Політологія ОП «Політичний менеджмент»	3,0	90	24	6		18	66				1	Залік	1	
052	Політологія ОП «Політичний менеджмент»	3,5	105	28	8		20	77				1	Іспит	2	

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета: формування системи наукових знань з історії виникнення, розвитку та становлення зарубіжних політичних вчень в їх логіко-понятійному виразі. Набуття студентами навичок наукового аналізу суспільно-політичних реалій, що сприяють релевантності інтелектуально-моральної рефлексії студентів.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2610>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності	
ЗК1	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК3	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК7	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності	
СК1	Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
СК2	Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
СК3	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
СК4	Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
СК6	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
СК9	Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН7	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.
ПРН9	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
ПРН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

Програма дисципліни

I СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Предмет, об'єкт, методологія дисципліни. Політична думка Стародавнього світу, Греції та Риму.

ЛЕКЦІЯ 1. Теоретико-методологічні засади «Історії зарубіжних політичних вчень».

План семінарського заняття:

1. Предмет «Історії зарубіжних політичних вчень».
2. Методологічні засади «Історії зарубіжних політичних вчень».
3. Основи наукової періодизації «Історії зарубіжних політичних вчень».

ЛЕКЦІЯ 2. Політична думка Стародавнього світу.

План семінарського заняття:

1. Політичні ідеї Стародавнього Єгипту та Месопотамії.
2. Особливості політичних ідей Стародавньої Індії.
3. Політичні вчення Стародавнього Китаю.

ЛЕКЦІЯ 3. Політична думка Стародавньої Греції: політичне вчення Платона.

План семінарського заняття:

1. Логіко-понятійне обґрунтування політики мислителями античності.
2. Політичне вчення Платона:
 - 2.1. Платон про виникнення держави, її сутності та влади.
 - 2.2. Еволюція форм державного правління та шляхи переходу до ідеальної держави.
 - 2.3. Платон про власність, соціальну структуру, політичний устрій в ідеальній державі.
 - 2.4. Політика як знання і мистецтво.

ЛЕКЦІЯ 4. Політична думка Стародавньої Греції: політичне вчення Аристотеля.

План семінарського заняття 4.1.:

Реферування першоджерел. Платон «Держава», Аристотель «Політика»

План семінарського заняття 4.2.:

1. Аристотель про методологію побудови політичної теорії.
2. Політична сутність людини.
3. Аристотель про досконалий державний устрій.
4. Аристотель про виховання людини.

ЛЕКЦІЯ 5. Політичні вчення Стародавнього Риму.

План семінарського заняття 5.1.:

1. Сутність політичного життя римського суспільства.
2. Політичне вчення Цицерона.

План семінарського заняття 5.2.:

1. Політичні ідеї римських стоїків. Політичне вчення Сенеки.
2. Сутність політичних поглядів римських юристів.

ЛЕКЦІЯ 6. Політичні вчення доби Середньовіччя.

План семінарського заняття 6.1.:

1. Історичні, економічні та суспільно-політичні умови виникнення християнства.
2. Політичні погляди Аврелія Августина.
3. Фома Аквінський та його політична доктрина.
4. Політична концепція Марсилія Падуанського.

План семінарського заняття 6.2.:

Модульний контроль. Тести.

Змістовий модуль 2. Історія політичної думки періоду Відродження та початку Нового часу.

ЛЕКЦІЯ 7. Політичні вчення доби Відродження та Реформації.

План семінарського заняття 7.1.:

1. Політичне вчення Нікколо Макіавеллі.
2. Вчення Жана Бодена про державу.

План семінарського заняття 7.2.:

1. Соціально-політичний зміст реформаторства М. Лютера, Т. Мюнцера, Ж. Кальвіна.
2. Томас Мор і Томазо Кампанелла – класичні представники утопічного соціалізму.

ЛЕКЦІЯ 8. Політичні вчення Західної Європи на початку Нового часу.

Політична думка революції XVII ст. в Голландії.

План семінарського заняття 8.1.:

1. Вчення Гуго Гроція про державу і право.
2. Політичне вчення Бенедикта Спінози.

План семінарського заняття 8.2.:

Захист, презентація індивідуальних завдань.

ЛЕКЦІЯ 9-10. Політичні вчення Західної Європи на початку Нового часу.

Політична думка революції XVII ст. в Англії.

План семінарського заняття 9-10.1.:

1. Політичне вчення Томаса Гоббса.
2. Лібералізм Джона Локка.
3. Політична концепція Девіда Юма.

План семінарського заняття 9-10.2.:

Модульний контроль. Тести.

II СЕМЕСТР

Змістовий модуль 3. Особливості політичної думки Просвітницької доби Франції, США, Англії.

ЛЕКЦІЯ 11. Просвітництво як культурно-ідеологічний та суспільно-політичний рух.

План семінарського заняття:

1. Просвітництво як суспільно-політичний феномен. Соціалізація науки
2. Соціально-політичний утопізм.
3. Романтичний напрямок.
4. Французька політична думка доби Просвітництва.
5. Політичне вчення Шарля-Луї Монтеск'є.
6. Концепція «суспільного договору» Жан-Жака Руссо.

ЛЕКЦІЯ 12. Північноамериканська політична думка Просвітницької доби.

План семінарського заняття:

1. Ідеї демократичного устрою держави та народного суверенітету у вченнях Б. Франкліна, Т. Пейна і Т. Джефферсона.
2. Політичні концепції централістів-федералістів Дж. Адамса, А. Гамільтона і Дж. Медісона.

ТЕМА 13. Політико-просвітницька думка Англії.

План семінарського заняття:

1. Економічні засади політичної філософії Адама Сміта.
2. Вікторіанський лібералізм Джона-Стюарта Мілля.

Змістовий модуль 4. Політико-правова думка Західної Європи (від доби Великої французької революції до кінця XIX століття).

ЛЕКЦІЯ 14. Політичні вчення доби Великої французької революції.

План семінарського заняття:

1. Загальна характеристика передумов та сутності Великої французької революції.
2. Едмунд Берк – основоположник класичного консерватизму.
3. Критика революції у політичній концепції Ж. де Местра.
4. Політичне вчення Б. Констана.
5. Політичне вчення Ж.-М. Кондорсе.

ЛЕКЦІЯ 15. Німецька класична політична філософія.

План семінарського заняття:

1. Особливості становлення політичної думки в Німеччині.
2. І. Кант про право, мораль та політику.
3. Держава і громадянське суспільство у вченні Г.-В.-Ф. Гегеля.

ЛЕКЦІЯ 16. Соціально-політичні утопії XIX століття. Марксизм як новий тип соціального мислення.

План семінарського заняття 16.1.:

1. Політичне вчення К.-А. де Сен-Сімона.
2. Суспільно-політичний прагматизм Ф.-М.-Ш. Фур'є.
3. Практичний комунізм Р. Оуена. Робітничий комунізм Л.-О. Бланкі та В. Вейтлінга.

План семінарського заняття 16.2.:

1. Сутність марксизму як нового типу соціально-політичних вчень.
2. Марксистська концепція держави і влади.
3. «Демократичний соціалізм» Е. Берштейна.

4. Концепція суспільного прогресу Карла Каутського.

ЛЕКЦІЯ 17. Соціально-політична думка Західної Європи кінця XIX ст.–поч. XXст.

План семінарського заняття:

1. Теорія політики М. Вебера.
2. Теорія демократії А. де Токвіля.
3. Теорії еліт і політичного класу В. Парето і Р. Моски.
4. Політичний раціовіталізм Х. Ортеги-і-Гасето.

ЛЕКЦІЯ 18. Теорії інституціоналізму. «Реалістичні» тенденції в політичній науці.

План семінарського заняття 19.1.:

1. М. Оріу як засновник теорії інституціоналізму.
2. К. Шмідт про сутність, поняття і категорії «політичне».
3. Й. Шумпетер як теоретик політичної методології.
4. Теорія пізнання соціально-політичних процесів К. Мангейма.

План семінарського заняття 19.2.:

Захист, презентація індивідуальних завдань.

Змістовий модуль 5. Політико-правові парадигми та концепти (напрямки) (XX – поч. XXI ст.)

ЛЕКЦІЯ 19. Біхевіоралістичні теорії політики.

План семінарського заняття:

1. Чиказька школа політологічних досліджень. Біхевіоралізм про політичний процес як процес реалізації людської волі.
2. Основні параметри нової політичної науки за Ч. Мерріамом.
3. Біхевіористські засади теорії політики Г. Лассуелла.
4. Наукова методологія і теорія емпіричних досліджень А. Бентлі.

ЛЕКЦІЯ 20. Нормативні теорії влади і демократії. Теорії модернізації.

План семінарського заняття:

1. Концептуальні засади нормативних політичних теорій.
2. Р. Даль як засновник концепції поліархічної демократії.
3. Демократія як селективна поліархія в концепції Д. Сарторі.
4. Основи політичної науки М. Дюверже.
5. Політична теорія Р. Арона.
6. Сутність теорії справедливості Дж. Роулза.
7. Сутність теорії політичної модернізації і розвитку С. Хантінгтона.

ЛЕКЦІЯ 21. Теорія системного та структурно-функціонального аналізу політики.

План семінарського заняття:

1. Т. Парсонс як засновник школи структурного функціоналізму.
2. Г. Алмонд та Д. Істон як засновники системного аналізу політики.
3. Структуралізм у політичній теорії К. Леві-Строса.
4. Постструктуралізм М. Фуко.

ЛЕКЦІЯ 22. Компаративний і комунікативний аналіз політики.

План семінарського заняття:

1. Обґрунтування тоталітаризму Х. Арендт.
2. Загальна характеристика комунікативної політології Ю. Хабермаса.
3. Загальна характеристика компаративної політології Д. Аптера.

ЛЕКЦІЯ 23. Теорія розвитку світової політики.

План семінарського заняття 25.1.:

1. С. Хантингтон про цивілізаційний розвиток.
2. Порівняльна геополітика С. Роккана.
3. Теорія політичного розвитку З. Бжезінського.

План семінарського заняття 25.2.:

Комплексний модульний контроль. Контрольна робота.

Індивідуальне завдання

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Перший семестр

1. Місце і роль «Історії зарубіжних політичних вчень» у системі соціально-гуманітарного знання.
2. Про підтримку та зміцнення влади (трактат «Артхашастра»).
3. Соціально-політичні ідеї у вченні Конфуція.
4. Політичне вчення школи легістів.
5. Платон про політику як знання і мистецтво.
6. Аристотель про політичну суть людини-громадянина.
7. Цицерон про громадянина як суб'єкта права та держави.
8. Політична концепція Сенеки.
9. Етико-політичні погляди стоїків.
10. Політична доктрина Фоми Аквінського.
11. Політична концепція Марсилія Падуанського.
12. Політичне вчення Нікколо Макіавеллі.
13. Вчення Жана Бодена про державу.
14. Соціально-політичний зміст Реформації.
15. Політична філософія Томаса Мора і Томмазо Кампанелли.
16. Порівняльна характеристика політичних ідей Бенедикта Спінози і Гуго Гроція.
17. Томас Гоббс про співвідношення суспільства та держави.
18. Ліберально-філософська теорія Джона Локка.
19. Політичні і правові ідеали Вольтера.

Другий семестр

20. Політичне вчення Шарля-Луї Мотеск'є.
21. Політичне вчення Жан Жака Руссо.
22. Політичне вчення Мореллі.
23. Політичне вчення Джамбатіста Віко
24. Томас Пейн про державу.
25. Політичні ідеї Томаса Джефферсона.
26. Політичне вчення Джеймса Медісона.
27. Політико-правове А. Гамільтона
28. Едмунд Берк – основоположник класичного консерватизму.
29. Політичне вчення Б. Констана.
30. Вчення Ж. А. де Кондорсе про природні права людини та політичні свободи громадян.

31. Вплив Алексіса де Токвіля на розвиток теорії демократії.
32. Макс Вебер – засновник сучасної політичної науки.
33. Загальні особливості розвитку політичної думки в Західній Європі на рубежі XIX-XX ст.
34. Роберт Міхельс – засновник сучасної партології.
35. Лев Троцький як політичний теоретик і практик.
36. Політична теорія Карла Шмітта.
37. Теорія інституціоналізму М. Оріу.
38. Теорія елітарної демократії Йозефа Шумпетера.
39. Політична ідеологія і утопія в теорії Карла Мангейма.
40. Чиказька школа як перший науковий центр політологічних досліджень.
41. Біхевіоризм як нова парадигма політичної науки.
42. Наукова теорія і теорія емпіричних досліджень А. Бенлі.
43. Роберт Даль як засновник теорії плюралістичної демократії.
44. Особливості флорентійської школи політичної науки.
45. Теорія демократії де Сарторі.
46. Політична теорія Р. Арона.
47. Основи політика М. Дюверже.
48. Талкотт Парсонс як засновник школи структурного функціоналізму.
49. Г. Алмонд, Д. Істон – засновники системного аналізу політики.
50. Політична комунікація як об'єкт дослідження Юргена Хабермаса.
51. Ханна Арендт про тоталітаризм.
52. Компаративістська політична наука (за Д. Аптером).
53. Теорія справедливості Дж. Роулза.
54. Теорія модернізації і розвитку Самюеля Хантінгтона.
55. Критичний раціоналізм К. Поппера.
56. Технократичні теорії Т. Веблена і Дж. Гелбрайта.
57. Теорія індустріального та постіндустріального суспільства Д. Белла.
58. Концепція інформаційного суспільства Й. Масуди і М.Кастельса.
59. Цивілізаційний розвиток (за С. Хантінгтоном).
60. С. Роккан про геополітику.
61. Концепція Збігнева Бжезінського про світову першість.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проекту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, іспит, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю іспит

Поточне оцінювання			Індивідуальне завдання	Залік	Сума балів
Семестр I					
Змістові модулі					
1	2		40		100
30	30				
Семестр II			30	Екзамен	100
Змістові модулі					
3	4	5			
20	15	15			

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

1. Предметне поле «Історії зарубіжних політичних вчень».
2. Методи та функції «Історії зарубіжних політичних вчень».
3. Наукова періодизації історії зарубіжних політичних вчень.
4. Пам'ятки політичної думки Стародавньої Індії.
5. Політичні ідеї у вченні Конфуція.
6. Платон про ідеальну державу.
7. Аристотель про «людину як політичну істоту».
8. Ціцерон про взаємозв'язок держави і права.
9. Політична доктрина Фоми Аквінського.
10. Політична концепція Марсилія Падуанського.
11. Н. Макіавелі про політику як мистецтво і науку.
12. Концепція державного суверенітету Ж.Бодена.
13. Вчення Г. Гроція про державу і право.
14. Політичне вчення Б. Спінози.
15. Політичне вчення Т. Гоббса.
16. Ліберально-філософська теорія Дж. Локка.
17. Політико-правова теорія Ш.-Л. Монтеск'є.
18. Концепція народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо.
19. Вплив Великої Французької революції на розвиток світової політичної думки.
20. Е. Берк – основоположник класичного консерватизму.
21. Політичне вчення Ж.-М. Кондорсе.
22. А. де Токвіль про демократичну революцію і демократичний процес.
23. Теорія федералізму А. Гамільтона.
24. Політичне вчення І. Канта про право і державу.
25. Політико-правове вчення Г. В. Ф. Гегеля.
26. Політичне вчення К. Маркса і Ф. Енгельса.
27. Теорія політики М. Вебера.

28. Теорія еліт і політичного класу В. Парето і Г. Моски.
29. Теорія інституціоналізму М. Оріу.
30. Теорія «політичного» у К. Шмітта.
31. Біхевіоралістична концепція предмету політичної науки Г. Лассуела.
32. Поліархічна теорія демократії Р. Даля.
33. Структурний аналіз політики Т. Парсонса.
34. Системний функціоналізм в політичній теорії Г. Алмонда.
35. Принципи і методи системного аналізу політичних систем Д. Істона.
36. Теорія політичної комунікації Ю. Габермаса.
37. Компаративний аналіз політики Д. Аптера.
38. Теорія справедливості Дж. Роулза.
39. Теорія політичної модернізації розвитку С. Гантингтона.
40. Технократична теорія Дж. Гелбрейта.
41. Д. Белл про індустріальне суспільство.
42. Концепції інформаційного суспільства Й. Масуди і М. Кастельса.
43. Концепція світової першості З. Бжезінського.
44. Геополітична компаративістика С. Роккана.

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники

Історія політичної думки: підручник у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми. 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: Новий Світ – 2000, 2017. – 404 с.

Навчальні посібники

Любохинець Л. С. Історія політичних та економічних вчень: навч. посіб./ Л. С. Любохинець, В. М. Шавкун. Л. М.Бабич – К.: «Центр учбової літератури», 2019.

Методичні праці

Історія зарубіжних політичних вчень: методичні рекомендації до вивчення дисципліни, тестові вправи. Київ-Тернопіль: КНУБА, Ф-ОП Шпак В.Б., 2020.

Кирилюк Ф. М. Практикум з історії зарубіжних політичних вчень: навч.-метод. Комплекс: В 2 ч. – К.: Знання України, 2016. – Ч. 1 - 399 с., ч. 2 - 351 с.

Монографії, хрестоматії, наукові доповіді, наукові статті

1. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Вузький коридор. Держави, суспільства і доля свободи \ пер. з англ. Геннадій Шпак. - К.: Наш Формат, 2020. – 520 с. : іл.

2. Батлер-Боудон Т. 50 видатних творів. Політика / Пер. з англ. Романа Ключка. – К.: Видавнича група КМ-Букс, 2019. – 480 с.

3. Демократія крізь віки та континенти: погляд здалеку. За ред. Б. Айзехена та С. Стоквелла; пер. з англ. Р. Машкової, О. Хоменко; вступ. слово А. Єрмолаєва. – Харків: Фоліо, 2017.

4. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / За ред. Є. Причепи. – К., 2002.

5. Консерватизм. Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий – К.: Смолоскип, 2000.
6. Лібералізм. Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий – К.: Смолоскип, 2002.
7. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу (від давнини до сучасності). Видання друге, виправлене і доповнене. – К.: Темпора, 2021. – 384 с. з іл.
8. Манан П. Природний закон і права людини. Пер. з фр. Валентина Омелянчика. – К.: Стилос, 2019. – 160 с.
9. Мясоутов Ш. К. Основи мусульманського права: Навч. посібник. – К., 2002.
10. Націоналізм. Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий – К.: Смолоскип, 2000.
11. *Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л.* Історія політичної думки. — К.: Основа, 1997.
12. Скрутон Р. Консерватизм. Запрошення до великої традиції \ пер. з англ. Катерина Діса. – К.: Наш Формат, 2022. – 176 с.
13. Філософія політики: Хрестоматія: У 4 т. / Авт.-упоряд.: В. П. Андрущенко (кер.) та ін. – К.: Знання України, 2003.
14. Харари Ю. Н. Sapiens: людина розумна. – К.: Наш Формат, 2016. – 544 с.
15. Хрестоматія з історії політичних вчень: Посібник/ Упоряд. та автор коментарів *Уривалкін О. М.* – К.: Дакор, КНТ, 2008. – 456 с.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Історія зарубіжних політичних вчень». URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2610>.